Abstrakt

Cílem naší práce je popsat makrostrukturu 286 narativ vyprávěných dětmi mladšího školního věku, jež byla elicitována na základě pokynu „Vyprávěj mi vlastní pohádku“. Při analýze nám byly inspirací dva odlišné teoretické přístupy. Jedná se o story grammar Nancy Steinové, která se zabývá definováním univerzálního *dobrého narativa*, pro nějž je charakteristické především na cíl zaměřené konání hlavní postavy, a o interpretativní sociokulturní přístup Ageliki Nicolopoulou, jenž se snaží zachytit vztah mezi narativní strukturou a obsahem.

Výzkum potvrzuje rozdíly v žánrových preferencích mezi chlapci a dívkami – dívky inklinují k narativům akcentujícím vztahy v rodině či jiné skupině (tzv. *rodinný žánr*), chlapci upřednostňují narativa s hrdinskou tématikou (tzv. *hrdinský žánr*). Tyto rámce poskytují odlišné strategie k dosažení koherentní narativní struktury. Vyprávění, jež není možné zařadit ani k jednomu z těchto žánrů, tzv. *nezařazená narativa*, vykazují větší nedostatky v organizaci narativa a jejich počet se stoupajícím věkem výrazně klesá.

Výsledky dále ukazují, že v období mladšího školního věku dochází ke značnému zdokonalování narativních schopností – děti se učí pracovat se zápletkou a jejím rozuzlení, ohraničit vyprávění úvodem a závěrem, vykreslit hlavní postavu jako psychologickou bytost s vlastními záměry a prožíváním.

Klíčová slova: děti mladšího školního věku, interpretativní sociokulturní přístup, koherence, makrostruktura, narativum, story grammar